

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Breviario Concionatorio, Strenæ, Fidelis Prophetissa
Concionibus de B. M. Virgine serviens, Conciones
Occurrentes & Funebres**

Tylkowski, Wojciech

Oliva, 1686

VI. Quia damna quæ mundo suo peccato intulit Eva, hæc Virgo reparavit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51821](#)

tus S. Dominici corporis ramum accipiens tempestate jactato humano generi dedit faustè de calo annuncians pacem.

Neque Mysterio caret id, ex pacis templo Romæ ad S. Mariæ Majoris una columna superevit, quæ ante templum statuam S. Virginis portat, estque stricta, & sola superevit ex illius templi tanto opere, integra, Cancellatus Annal. Marian. an. 15. n. 7. Inde s. German. Constantinop. in psal. 44. Virginem appellat Cœlum quod in eo planetæ defixi, licet indolis sint diversissimæ amicam pacem gerant. Vocat Div: Bonav: lib: de laud: Virg: Paradisum, quod ubi illa intervenit, pax velut in paradyso oritur. Richard. à S.Laur. lib.12. Incensum, quod dum furor Domini super populum seviret, Moy ses iussiſſer Aarone offerre. num.16. Est Virgo Oleum quia ut s. Ambr. explicat. Cant.1. lib. de instit. Virg. cap.12. Infuso oleo fluctus maris mitescunt.

Quarè s. Thom. opus. 8. dixit. In omni periculo potes salutem obtinere à Virgine gloriola. Et Dionys. Cartbus. lib.2. de laud. B. V. art. 23. Ipsa est singulare & potentissimum Refugium perditorum, Spes miserorum, Advocata & Reconciliatrix omnium iniquorum ad eam confugientium.

Sed hunc discursum claudamus historiâ. Anno 1482. fervebat civilibus bellis Belgum. Quidam pacis studioſus tres imagines titulo Matris dolorosæ populo collendas proposuit locis tribus, & ecce intra paucos menses totum restinctum est incendium. Ita Adrianus Lyras Trysagij lib.2. modo 45. Ita Virgo S. populos ac regna componit.

6. Quia dama quæ mundo suo peccato intulit Eva,
hæc Virgo reparavit.

Profitetur id clarè Ecclesia in suo hymno. Quod Eva tristis abstulit, tu reddis almo germine. Sed & Graci in Meneis 3. Jan. ode. 8. ita Virgini. Tu veteris Evæ maledictione sublatâ benedictionem mundo peperisti. In omnium persona s. sabba 3. Jan. ode 9. Maturas vitæ fruges ex te carpo, nihil damni à ligno scientiæ passus, tu enim es macularum omnium semper expers, ligno vitæ simillima, non aliud nobis fructum germinasti (loco pomi) quam Christum.

Et certe ut Innocentius III. serm. 2. de Assumpt. Oportebat ut sicut per foeminam mors intravit in orbem, ita per foeminam vita rediret in orbem, & ideo quod damnavit Eva, salvavit Maria, ut unde mors oriebatur, inde vita resurgeret. Epiphanius Antidicomarianitas. Vetus Eva fætum suum priusquam pareret extinxit, novæa potius quam mater appellanda, sed nova hæc Eva non mortentium, sed reviviscentium Mater extitit. s. Chrysost. hom. de interdictione arboris. Planè restauratur per Mariam, quod per Evans perierat.

Apud S.Hieron. de Assumpt. Quidquid maledictionis infusum est per Evam, ^{coram} abstulit benedictio Mariæ. *Damian: serm: de Nativit: Virg:* Maria benedictionis novæ influentiâ totum detersit maledictionis antiquæ contagium. *Ildefons, serm: de Assumpt.* Hæc est illa per quam omnis maledictio soluta est primorum Parentum, & coelestis benedictio venit in toto mundo *Guerr: Abbas.* Quæ primæ Matris maledictionem dissolvit, ut per istam benedictionem hæreditate possideant, qui per illam sub præjudicio maledicti æterni fuerant nati. Antiquior illis *Jren. lib.3. cap.2.* Quod alligavit Eva per incredulitatem, hoc Maria solvit per fidem. *S.Thom. opuscul.* Ideo benedicti in mulieribus, quia ipsa maledictionem sustulit, & benedictionem portavit, & januam paradisi aperuit. Et rursus *Jren. lib.5. cap.9.* Quemadmodum Eva per Angelicum sermonem seducta est ut effugeret Deum, prævaricata verbo ejus: ita & Maria per Angelicum sermonem evangelisata est, ut portaret Deum obediens ejus verbo, & sicut illa seducta est ut effugeret Deum, sic hæc sua fæcilius obediens Deo, ut & Virginis Eveæ Virgo Maria fieret Advocata, & quemadmodum morti adstricatum est genus hominum per Virginem, solvatur per Virginem; *apud* lance disposita Virginali inobedientiâ, per Virginalem obedientiam: adhuc enim protoplasti peccatum per correptionem primogenitæ (Mariæ scilicet) emendatum accipiens, & serpentis prudentia devicta est in columbae simplicitate. *S.Patentius de dupli Christi natura.* In primi hominis conjugé nequita diaboli ductam depravavit mentem, in secundi autem hominis Matre gratia Dei & mentem servavit integrum, & carnem.

S.Ildefons. lib.2. de parturitione Virginis. Constat Mariam ab omni peccato originali fuisse immunem, per quam non solum maledictio Matris Eva soluta, verum etiam & benedictio omnibus condonetur. *S.Eucher. Lugdun: ad Evangelium Domini Adventus tom.4.* Hæc sola inter omnes benedicitur, per quam mulieribus benedictio datur, & mundus a maledictionibus liberatur.

Hoc ponderat quando exclamat *Joan.Damasc. orat.1. de Nativit.* O Deo dignissime Filia, humanae naturæ Venustas, primigenia Matris Evaæ Correctio. Et *Eusebius Jenensis orat. de laud. Deip.* O Virgo præclarum naturæ nostræ Ornamentum! Gloria honoris nostri, quæ Adamum pudore, & Evam comminatione liberavit, quæ audaciam serpentis abscidit. Hinc *Leo Sapiens orat. 1.* Nata est nobis Puella, formâ quidem angelica ut Eva, sed errati ejus ut sit correctio. Et *Anast. Antiochenus orat. 1. in Annunciatione.* Sicut per Fæminam mors causata est, sic oportuit dispensari salutem per Fæminam. Per illam deceptam voluptate omnes mortui sumus, per hanc vivificati sumus, non ea tantum excipientes à quibus excideramus, sed longè majora ac pretiosiora, quæ neque humanus intellectus possit concipere.

Igitur ut ait *Fulbertus Carnoten. de ortu Virginis;* Felix talis partus & ortus, de cuius substantia assumpta est talis Virgo, quæ tolleret æternas Parentum offensiones.

relevaret concussum orbem, qui sub saevo duri hostis erat dominio. Speciale autem aliquid supra Eve justitiam originalem habuisse Divam Mariam Gerson, tract. 4. in *Magnificat deducit*. Nostra Beata Virgo semper habuit gratiam gratum facientem, quæ originali supereminet justitia, quâ primitus ornata fuit Eva, sed eam perdidit. Et quod spectat ad nostri generis ornamentum. Gloria est luti nostri Virgo, quæ Eam pudore, Adamum comminatione liberavit, ut dixit *Hesichius Jeros. orat. Deip. Pulchrè S. August. lib. de s. Hæres. cap. 6.* S. Mariam confert cum Eva. Ecce Mater generis pœnam intulit mundo: Genitrix Domini nostri salutem & fæminæ, & viro fuggescit. Auëtrix peccati maledicta, Auëtrix meriti benedicta, illa occidendo obfuit, ista vivificando profuit, percussit illa, at ista sanavit. Pro inobedientia enim obedientia mutatur; & fides pro perfidia compensatur.

Albertus Mag. Super Missus cap. 54. alludens ad illud hymni. Mutans Eve nomen, ita hoc ipsum ponit. Maria nomen Eve mutavit non voce quidem sed re, illa quidem omnes generavit in mundum, ista in cælos; illa Mater carinalis, ista Spiritualis, ista Mater misericordiae, illa miseriae, illa principium mortalitatis, ista principium regenerationis, illa gratiam perdidit, ista gratiam invenit, illa de latere viri dormientis facta, illa de corde Dei vigilantis, illa viro suo fuit occasio perditionis, hæc viro suo adjutorium redēptionis, illa despōnsatur origo corruptarum, hæc despōnsatur mensura virginum, illa prima virginitatem perdidit, ista prima virginitatem Deo consecravit, illa à diabolo decepta, ista ab Angelo edocēta, illam diabolus vicit per superbiam, ista diabolus vicit per humilitatem. Et sic patet quare B. V. vocata est Maria, & non Eva; quia mutavit nomen Eve non voce, sed re, id est damna quæ Eva intulit reparando.

7. Quia ad reparationem mundi concurrit.

Ad restorationem humani generis sufficere poterat solus Christus, sicut omnis sufficientia nostra ex ipso est; sed bonum non erat nobis esse hominem solum, congruum magis erat, ut adesset reparationi sexus uterque, quorum corruptioni neuter defūsset. Dixit S. Bernar. serm. de Assumpt. Et sicut ad ruinam nostram multum contulit Eva, decuit ut ad reparationem conferret Maria.

Quod ipsum exprefit S. Iren. lib. 1. contra Valentimum cap. 33. Sicut Eva inobediens facta est & sibi & universo generi causa mortis: sic & Maria habens prædestinatum virum, tamen Virgo obediens, & sibi & universo generi humano facta est causa salutis. Consonat S. Anselm. lib. de laud. Virg. cap. 9. Incomparabili sublimitate Virgo hoc promeruit, ut Reparatrix perditio orbis dignissime fieret. Quod antea S. August. dixerat serm. de Assumpt. Hæc primæ matris damna resolvit, hæc homini perditio